

Liburu Berriak / *Reseñas* / Reviews

KORTA CARRIÓN, Kepa, *Elkarrizketaren eredu baterantz: Asmoa, Ekintza, Komunikazioa*, Euskal Herriko Unibertsitateko Argitalpen Zerbitzua. Bilbo, 1996. 380 orr.

Liburu gisa argitaratutako doktorego tesi baten aurrean gaude; hain zuzen ere, Kepa Korta irakasleak izenburu berberarekin 1994.ean defendatu zuen idazlana eskaintzen digute EHU-ko Argitalpen Zerbitzuan Doktorego Tesiak argitaratzeko sortutako sail berritik.

Idazlan honen jatorrizko bertsio elebiduna (Euskara-Gaztelania) ingelesez idatzitako 16 orriko laburpen batekin borobilduta aurkitzen dugu, nazioarteko proiektzioa eman nahian.

Erabilitako hizkuntzen arabera hiru zati bereiz ditzakegu liburuan. Guztiak hiru kapitulutan banaturik agertzen zaizkigu, ondorio orokorrei dagokien atal batekin amaituz. Zati bakoitza aurretik sarrera batekin irekitzen da eta, erantsitako laburpena ezik, erreferentzi bibliografikoen azpiatal batek ixten du. Lehen aipatutako ondorio orokor horietaz gain, kapitulu bakoitzean ateratako ondorio bereziak ere eskaintzen dizkigu egileak doktorego tesien ohiko egiturari eutsiz.

Korta irakasleak sarrean jakinarazten digunez lanaren helburu nagusia elkarrizketaren teoria baterako oinarri kontzeptualak ezartzean datza. Hortarako, Austin, Grice eta Searle-ren tradizioan hizkuntza ekintza gisa hartzen duen ikuspegi filosofikoa abiapuntutzat joz eta esanahia hitzunaren asmoei lotuz, hizkuntzaren komunikazio aldeak aztertzen ditu.

Lehenengo kapituluan aipatutako hizkuntzaren filosofiako tradizioaren ikuspegiak duen mugarik nagusia gainditzeko, esatebaterako, indibiduoarenganako arreta eksklusiboa, Kortak, elkarrizketa ekintza kolektibo gisa ulertzea eta "ko-akzio" soiletik bereiztea proposatzen du. Kapitulu honen ekarpen garrantzitsuena ekintza kolektiboa oinarritzeko "asmo kolektiboa" (asmo indibidualetara erreduziezina) has-tapeneko nozio gisa hautatzea da.

Bigarren kapituluan argi ikusten dugu aurreko bereizketa kontzeptualak elkarrizketaren teoria konputazional batera bideratuta zeudela. Horregatik eztabaida Adimen Artifizialean diskurtsuaren prozesamenduari buruzko ikerketen inguruan kokatzen da. Testuinguru honetan Kortak "plan" kontzeptua proposatzen digu elkarrizketaren analisisa asmo ideiarekin kateatzeko. Bide horretatik jarraituz, elkarrizketa planen bitartez eredutzeko orain arte egindako entseiuen mugak seinatlatzen dizkigu. Horretarako, Korta irakasleak, berak proposatzen duen asmo kolektibo horren berezitasuna eta, aldi berean, asmo soila eta komunikazio asmoaren arteko ezberdintasuna defendatuko ditu.

Hirugarren kapituluan, aldez aurretik finkatutakoaren arabera, elkarrizketaren eredu baterako oinarri kontzeptualen lehen lerroak jartzen dira, hain zuzen ere, elkarrizketa asmo kolektiboa, elkarrekiko ustea eta komunikazio asmoaren artean dauden erlazioak deskribatuz. Hemen, elkarrizketaren analisisirako behar den egituraren konplexutasun semantikoa nabarmentzen zaigu.

Ateratako ondorioetan argi geratzen den moduan, lan hau ekintza kolektiboen estudioan emandako lehen urrats gisa uler daiteke. Kortak arlo honetan ematen dizkigun bereizketa kontzeptualak aintzakotzat hartzen baditugu, elkarrizketaren eredu egoki baten konplexutasuna onartzera behartuta gaude. Bestalde, nabarmenki adierazten da liburuan aurkeztutako egituraren aberastasun semantikoak bere eragin zuzena izango duela ia garatu gabe gelditu den ereduaren alde konputazionalan. Horrela, egileak bere lanari jartzen dizkion mugak kontuan izanik, suposa genezake elkarrizketarako eredu konputazional aplikagarrien azterketa sakona bigarren urrats bati dagokiola. Testuan zehar berehala konturatzen gara egileak ardura berezia duela bere lan propioaren eskasiak seinatzeko. Gure aldetik, orekaren bila, ondoren azpimarratuko ditugu idazlan honek, besteak beste, azaltzen dizkigun ekarpen batzu: gaiaren berritasuna eta tratamenduaren orijinaltasuna kontuan hartzekoak dira, baita ere, bereizketa kontzeptualen finezia eta, bestalde, ezin dugu ahaztu goi mailako lan mota hauek euskararen terminologia teknikoak finkatzeko suposatzen duten aurrerapausua.

Beraz, biziki gomendatzen dugu liburu hau ikuspegi filosofiko batetik ekintza-teorian edo hizkuntzaren komunikazio edota konputazio ezaugarrietan interesaturik dagoen guztiarentzat. Azkenik esateko geratzen zaigun gauza bakarra zera da, atseginez hartzen dugula argitalpen sail honek EHU-n zabaltzen duen bidea.

Fernando Migura

ILCLI eta

Logika eta Zientziaren Filosofia Saila

EHU (Donostia)

X. ARRAZOLA, K. KORTA, AND F. J. PELLETIER (Eds.), *Discourse, Interaction and Communication. Proceedings of the Fourth International Colloquium on Cognitive Science (ICCS-95)*. Amsterdam, Kluwer, 1998, xv + 186 pp.

Diskurtsua, Elkarrekintza eta Komunikazioa.

Donostian 1995ko Maiatzaren 3tik 6ra ospatutako Zientzia Kognitiboaren IV. Kongresuko hitzaldi gonbidatuak "Diskurtsoa, Interakzioa, eta Komunikazioa" izeneko liburuan biltzen dira. Testuaren mamia hiru atal nagusi hauetan egituratzen da: Hizkuntza, Zientzia Kognitiboaren Oinarriak, eta Elkarrekintza. Sarrera moduan editoreek laburpen komentatuak aurkezten dituzte.

Lehendabiziko atalean P. J. Henrichsen-ek, "Does the Sentence Exist? Do we need it?" izeneko kontribuzioan, bere buruari galdetzen dio ea beharrezkoa den 'perpaua'